

XV Festiwal Polskich Filmów w Austin

Projekt plakatu - Andrzej Pągowski

Joanna Sokołowska-Gwizdka (*Austin, Teksas*)

W czwartek 5 listopada 2020 r. rozpoczyna się XV Festiwal Polskich Filmów w Austin. Ze względu na trudną sytuację pandemii zdecydowaliśmy się na hybrydową formę festiwalu. Większość pokazów odbędzie się on-line i tylko niektóre w kinie („Śmierć Rotmistrza Pileckiego”, „Legiony”, „Jak najdalej stąd”). Nie przeszkadza to jednak, abyśmy i w tym roku pokazali dobre, współczesne polskie kino. Będzie można zobaczyć zarówno filmy fabularne, jak i dokumentalne, a także blok filmów krótkometrażowych przygotowanych przez Warszawską Szkołę Filmową oraz Studio Munka.

Trzy filmy pokażemy wspólnie z **Austin Jewish Film Festival** (<https://austinjff.org/>). Będzie to spektakl Teatru Telewizji, zrealizowany na podstawie sztuki Romana

Brandstaettera „Dzień gniewu”, w doskonałej obsadzie aktorskiej (Radosław Pazura, Daniel Olbrychski). Do rozmowy Q&A on-line, która odbędzie się 9 listopada o godzinie 2 pm, został zaproszony reżyser z Polski - Jacek Raginis-Królikiewicz. W ramach AJFF pokazemy również dwa filmy dokumentalne „Neurochirurg” - o wybitnym lekarzu z Warszawy, pionierze polskiej neurochirurgii, profesorze Mirosławie Ząbku, do którego przyjeżdżają zarówno pacjenci z całego świata, jak i lekarze, chcący poznać nowoczesne metody terapii genowej oraz zrealizowany w Kalifornii przez Basię i Leonarda Myszyńskich dokument o słynnych amerykańskich mostach, które projektował i budował Ralph Modjeski, syn polsko-amerykańskiej aktorki Heleny Modrzejewskiej - „Bridging Urban America”.

Kadr z filmu „Bridging Urban America”, Benjamin Franklin Bridge

Jednym z filmów fabularnych, prezentowanych podczas tegorocznego festiwalu, będzie film historyczny „Piłsudski” - o legendarnym polskim działaczu niepodległościowym, polityku i mężu stanu, który doprowadził do powstania Legionów i zdobycia przez Polskę niepodległości po 123 latach zaborów. Filmy historyczne takie jak „Piłsudski” czy „Śmierć Rotmistrza Pileckiego” poprzedzone zostaną wstępem historyka Łukasza Jasiny.

Będą też filmy kryminalne „Wyzwanie” i „Sługi wojny”, filmy o problematyce

społecznej „Wszystko dla mojej matki”, „Jak najdalej stąd” oraz z gatunku science-fiction „Jestem Ren”. Pokazany zostanie też film biograficzny „Proceder” o nieżyjącym już, legendarnym raperze Tomaszu Chadzie, jego trudnych wyborach, nie zawsze właściwych ścieżkach, którymi podążał i środowisku „półświatka”, z którego się wywodził.

Z filmów dokumentalnych pokażemy film o wybitnej aktorce, Helenie Modrzejewskiej „Modjeska - Woman Triumphant”, która w XIX wieku przyjechała z Polski - z kraju, który nie istniał na mapie i podbiła sceny Ameryki, wprowadzając na deski amerykańskich teatrów Szekspira. To jej, świetnie wykształcony syn, budował najsłynniejsze mosty Ameryki.

Innym filmem dokumentalnym, który zaprezentujemy, będzie film p.t. „Tony Halik” o polskim podróżniku, dziennikarzu, pisarzu, operatorze filmowym, autorze programów telewizyjnych, przez 30 lat korespondencie amerykańskiej stacji telewizyjnej NBC - Tonym Haliku, który wraz z Elżbietą Dzikowska w 1976 roku dotarł do legendarnej stolicy Inków - Vilcabamby. Jego życiorys nadawałby się na kilka filmów przygodowych. Polakom w czasach komunizmu, gdy granice były zamknięte, przybliżał świat i odległe, egzotyczne kultury.

Film dokumentalny „Dom Literatów”, pokaże widzom środowisko polskich pisarzy, którzy po wojnie zamieszkali w jednej kamienicy przy ul. Krupniczej 22 w Krakowie. Dom ten stanowił ewenement w skali światowej, ponieważ od roku 1945 do 1996, mieszkało w nim kolejno 101 pisarzy.

Będą też filmy o Polsce i przemianach, które nastąpiły po upadku komunizmu w latach 90. „My naród” oraz „Amnezja”. I wiele, wiele innych.

A w okresie Święta Dziękczynienia będzie można rodzinnie obejrzeć film z serii kina rodzinnego „Tarapaty 2”.

Plakat XV Festiwalu Polskich Filmów w Austin zaprojektował wybitny polski twórca plakatu, wywodzący się z Polskiej Szkoły Plakatu - **Andrzej Pągowski**. Strona artysty: <https://pagowski.pl/>

Ze względu na geoblokadę, której wymagali producenci, filmy są dostępne

tylko na terenie USA, jedynie filmy dokumentalne „Modjeska - Woman Triumphant” oraz „Bridging Urban America” są dostępne również w Kanadzie.

Pokazy on-line już od 5 listopada. Szczegółowe informacje, można znaleźć na naszej stronie: www.austinpolfilm.com

---

Kadr z filmu „Wyzwanie”

„Wyzwanie”

Dramat kryminalny (2020, 101 min)

Dostępny na platformie Austin Polish Film Festival (www.austinpolfilm.com) na terenie USA od 5 do 12 listopada 2020 r.

Reżyseria: Maciej Dutkiewicz, **scenariusz:** Maciej Dutkiewicz, Arkadiusz Borowik, **zdjęcia:** Marek Traskowski, muzyka: Łukasz Targosz, **występują:** Eryk Lubos (Jacek Smoczyński), Marek Królikowski (Marek), Aleksandra Popławska (Teresa Dukszta),

Katarzyna Dąbrowska (Magda Warska), Nel Kaczmarek (Julka Nowacka) i inni.

Dwaj nierozłączni przyjaciele - byli policjanci, którzy opuścili służbę, otwierają pub i przystań nad urokliwym jeziorem. Niestety, trafiają w sam środek kryminalnej zagadki. Tonie człowiek, podejrzany o handel dopalaczami, a w to wszystko zaplątana jest lokalna bizneswoman. Do tego zgłasza się do pracy w pubie młoda dziewczyna, okazuje się być córką jednego z byłych policjantów, o istnieniu której nic nie wiedział.

MACIEJ DUDKIEWICZ

Ukończył Wydział Reżyserii na FAMU w Pradze. Ukończył również studia podyplomowe na Wydziale Filmu i Teatru Toronto York University w 1989 roku. Jako scenarzysta i reżyser zadebiutował w 1996 roku filmem „Nocne graffiti”. Trzy lata później nakręcił znakomitą, sensacyjną komedię „Fuks” z Maciejem Stuhrem w roli głównej, za którą otrzymał nagrodę za reżyserię na Festiwalu w Gdyni oraz nominację do „Orła”, Polskiej Nagrody Filmowej za najlepszy scenariusz w 1999 roku. Od tego czasu wyreżyserował i napisał scenariusze wielu seriali i filmów. Obecnie pracuje nad drugą częścią kultowej komedii „Fuks” oraz nad nową wersją ekranizacji uznanej na całym świecie powieści Henryka Sienkiewicza „W pustyni i w puszczy”.

Filmy pokazywane wspólnie z Austin Jewish Film Festival,

dostępne od 7 do 13 listopada 2020 r.

„Dzień gniewu”, Teatr Telewizji 2019 r., reż. Jacek Raginis-Królikiewicz, w roli przeora Radosław Pazura

„Dzień gniewu”

Ekranizacja sztuki Romana Brandstaettera „Dzień gniewu”, Teatr Telewizji, Polska, premiera 15.11.2019 (1 godzina 24 min.).

Reżyseria: Jacek Raginis-Królikiewicz, **scenariusz:** Jacek Raginis-Królikiewicz, **zdjęcia:** Przemysław Niczyporuk, **muzyka:** Marcin Bornus_Szczyciński, Stanisław Szczyciński, **występują:** Radosław Pazura (Przeor), Rafał Gąsowski (Born), Daniel Olbrychski (Człowiek z Podziemia), Jan Marczewski (Emanuel Blatt), Natalia Rybicka (Julia Chomin) i inni.

Dramat „Dzień gniewu” został napisany w 1962 roku przez Romana Brandstaettera pisarza i poetę chrześcijańskiego, który w swojej twórczości realizuje przekonanie o etycznej powinności tworzenia. Akcja tej fascynującej opowieści sensacyjnej wpisanej w formę misterium paschalnego toczy się w czasie II wojny światowej. W niewielkim miasteczku trwa właśnie obława na Żydów, jeden z ocalałych - Emanuel Blatt otrzymuje schronienie w pobliskim zakonie. Tragiczne wydarzenia, które

rozgrywają się za murami klasztoru pozwalają spojrzeć z wielu perspektyw na zachowania człowieka w sytuacji śmiertelnego zagrożenia. Ważnym aspektem dramatu jest niejednoznaczna relacja między przeorem klasztoru a komendantem SS Bornem. To znajomi sprzed wojny, którzy razem studiowali teologię w Rzymie. Brandstaetter ukazując tragiczny splot zdarzeń, dotyka samej istoty wiary. W śmierci widzi zbawienie, w cierpieniu najwyższy sens życia, a może nie tyle w cierpieniu, co w świadomym przyjęciu jego konieczności. Jedną z głównych, zbiorowych postaci misterium jest Chór zakonników, który słowami psalmów komentuje wojenną rzeczywistość i wyraża lęk przed cierpieniem i śmiercią.

JACEK RAGINIS-KRÓLIKIEWICZ

Polski reżyser filmowy i telewizyjny, scenarzysta, autor słuchowisk radiowych. W swojej twórczości koncentruje się na wydarzeniach historycznych oraz związanych z nimi dylematach egzystencjalnych i moralnych jednostki. Chętnie sięga po konwencję dramatu psychologicznego i thrillera. Urodzony w 1966 roku w Warszawie, absolwent historii KUL i łódzkiej Filmówki. Był nauczycielem historii oraz wykładowcą w Wyższej Szkole Dziennikarskiej im. Melchiora Wańkowicza.

Kadr z filmu „Neurochirurg”

„Neurochirurg”

Film dokumentalny (1 godz. 20 min.)

Reżyseria: *Magdalena Zagala*

Film o pionierze polskiej neurochirurgii, Mirosławie Ząbku. W filmie pokazano leczenie pacjentów w Centrum Gamma Knife w Warszawie, między innymi nieodżałowanego Pawła Królikowskiego. Od kwietnia 2019 r. prof. Ząbek rozpoczął razem z prof. Krzysztofem Bankiewiczem z USA innowacyjny program terapii genowych. Chirurgia genowa to przyszłość i rewolucja w światowej neurochirurgii. Kamera towarzyszy profesorom podczas pierwszych operacji genowych przeprowadzanych w Polsce. Terapia ta dla dzieci cierpiących na AADC - brak dopaminy i serotoniny w mózgu - to jedyna szansa na polepszenie ich komfortu życia. Dzieci te nie mówią, nie chodzą, mają kłopoty z oddychaniem, dostają napadów padaczkowych. Do tej pory choroba była nieuleczalna. Profesor Krzysztof Bankiewicz poświęcił się badaniom i opracowaniu technologii podawania substancji terapeutycznych wprost do mózgu, pokonując barierę krew- mózg. Dokonał przełomu w leczeniu choroby Parkinsona dzięki opracowaniu technologii podawania genów do mózgu przy użyciu rezonansu w czasie rzeczywistym, cały czas obserwując mózg pacjenta. Metodę też można stosować podając geny w leczeniu guzów mózgu, w chorobie Alzheimera, a także w leczeniu innych chorób genetycznych jak AADC. Jego odkrycie i badania przekraczają kolejną granicę w neurochirurgii. Dzięki współpracy profesorów Klinika Neurochirurgii w San Francisco i Szpital Bródnowski to obecnie dwa wiodące ośrodki na świecie przeprowadzające operacje genowe.

Kadr z filmu „Neurochirurg”

Kadr z filmu „Neurochirurg”

MAGDALENA ZAGAŁA

Studiowała historię, kulturoznawstwo i realizację telewizyjną w łódzkiej Filmówce. Po dziesięciu latach biurko w korporacji zamieniła na drewniany stół. Lubi sadić

drzewa, czytać książki. Od 2005 roku związana z telewizją TVN. Autorka reportaży Uwagi TVN i Superwizjera TVN. Dwukrotnie nominowana do nagrody Grand Press.

Kadr z filmu „Neurochirurg”

Kadr z filmu „Neurochirurg”